

Halmy Miklós

Prológus és köszöntő

*Kozmikus játék a célt soha el nem érni,
de körülkerülni lehelletnyi pályán és
sejteni mindazt, mit tudni nem szabad.*

Köszöntenem és tájékoztatnom illik mindazokat a jóakarató lelkeket, akik örömmel és érzékeny ráismeréssel forgatják ezeket a lapokat, s mindazokat a jótékony szellemeket, akik lelkeségem lebélyőzött dimenzióit felszabadították.

1960-2000-ig, negyven év munkája áll itt – mintegy üzenetként – mozaikszerűen az érdeklődő előtt. A szövegek atmoszféra tágító kísérletek inkább.

Bár az itt közöltek – képzőművészetről lévén szó – nem a művek eleven eredetiségét jelenítik meg szükségszerű veszteségekkel, mégis remélem, hogy nagy vonalakban sejtetik egy egy személyes szellemi expedíció négy évtizedes küzdelmeit, vívódásait, tágasságát és zártságát, bizonytalanságait és következetességét, etikai elkötelezettségét és bátorságát, örömeit és fényeit. Jelzőköveknek tekintem őket, melyek magányos utamon – saját tájékozódási pontjaim lévén – megjelölik a cserbenhagyott Valóság tartományai-

iban való vándorlásaimat: rejtőzéseim és felfedezéseim, kudarcaim és örömeim szublimátumait és helyemet kiszabják.

Úgy érzem ismerős, mégis máig ismeretlen tájakon jártam. A Jóság és Romlás/Rontás tájain, mely hatalmas ország s minden hallgat ott! S nekünk ezekből kell valóságot teremtenünk, ahogy követeli tőlünk Appollinaire.

S mennyien még s mióta követelik ezt a Magas Szellemek! (Két korszakalkotó mű szerzőinek – Kepes Györgynek és Simonyi Károlynak – legalábbis könyveikhez írt előszavait teljes meggyőződéssel ajánlom az érdeklődők figyelmébe.)

Minden erőmmel törekedtem kemény disztinkcióval s nem kevés aktuális lemondással főleg a Pozitívumokat megragadni a szándékos rombolás közepete, szüntelenül gondolva Tivadar Festő intelmeire, el nem feledve Egry József látmoki szavait s az Idő Mestereinek időtlen sorát: Gudeától Lao-cen és Hamvas Bélán át Fritjof Capraig.

A negatívumokat inkább az elszálló szavakra bízom!

Amint – remélem érzékelhető a művek-

ben és a gondolatokban – az emberi szellem meglehetősen tág és burjánzó, fénylő és sötét tartományait jártam, rá kellett döbennem a 60-as évek közepén (már összehasonlíthatatlanul tisztábban látva, mint ahogy azt a sötét s gyalázatos hatalmak s tervek követelték volna!), hogy nincs és nem lehet számomra magasabbrendű, értelmesebb és szükségesebb feladat, mint a magyarság, Szülőhazám teljes lelkű szolgálata a Kárpátok alatt!

Nincs egyéni üdv a közösség üdve nélkül!

Az egyetemes emberi közösség üdve felsőbbrendű Fátum áldozata! Én ebből a jobbik részt választottam – meggyőződéseim – minden modernista mánia, elszabadult erőszak, világ és természetátalakító agyrémek ellenére. Azt a részt, melyben munkám és akaratom elnyeri súlyát és értelmét az ősi áldozókövön! Spero futuram!

Most – gondolati és mesterségbeli tévedéseimmel és hibáimmal együtt – mindannak tudatában szólok, amit a sugallatokból kihallottam, amit megtudtam, megálmodtam és megcsináltam, amit meg tudtam volna csinálni, de nem volt rá módom, amit megmondhatnék, de nem szabad kimondanom, és ami elmondhatatlan, ami sejtelem! Két fő cél vezetett: választ kapni létezésem miértjeire: az egyetemes összefüggések hálózatait bogyogtatva, a ha-

mis, tévelygő tanoktól megszabadulva, elérve a szelíd Szabadság státusát – a kapott válaszok alapján elfoglalni helyemet a Lében, még életemben! Ez a hely s vele a feladat (II. főcél) már ősem és szüleim szerelmében ki volt szabva számomra... s ez, hogy a szólóillatú magyar Hegyalján születtem, s megtanulhattam Tőlük s szülőfalum – Erdőbénye – népétől az egyedülállóan csodálatos nyelvet és észjárást, ez megelégedett örömmel s irántuk mély hállával tölt el.

A Bodrogszati Athén – Sárospatak – ősi kollégiumának, nevelő iskolámnak magyarságféltő, pallérozó korai szelleme, a mélyre hatolás igénye – a háború utáni zavaros edukációs folyamatokban kemény, protestáló nézeteimnek ösztönző forrásául szolgált hosszú évekre.

S végül a mindent betöltő, nagy merbe terelő áldott Piktura!

*

Élmények s mondandók követelő áradatát kell itt kényszerűen visszafognom, nem kis erőfeszítéssel, mikor már éppen a hallgatás küszöbén állok. Mert itt van mit tisztázni és cselekedni! Egy emberibb, tisztább, vagy végzetesebb aion (Vízöntő kor!), szelleme és akarási lebegnek felettünk.

Tudom, vannak könnyebb, kényel-

mesebb mégis kifizetődőbb s főleg sikeresebb utak, de nekem ezeket a jelzőköveket kellett leraknom s meg is mutatnom, még töredékeiben is. Mert őszinte fájdalommal jelentem, hogy az ezt a célt – élettervet – szolgáló “Nagy Művelet” (Nap Háza – Hold Háza!) a maga érzékelhető teljes valóságában nem jöhetett lére... a saját sorsomban kíméletlen következetességgel megjelenő “démoni koincidenenciák”, s nem kevésbé éppen a magyarság XX. (XIX.) sz.-i testi, lelki, szellemi megnyomorítottsága miatt, mit oly kétségbeesetten nem érzékel a vezérlő szellemétől megfosztott, tömeggé silányított hajdan erős magyar, miközben arcátlanul és kíméletlenül zajlik országa elrablása. Meggyőződésem, hogy a világnak nincs egyetlen zuga, ahol olyan irracionálisan abszurd lenne a harc a hatalomért és a birtoklásért, mint amilyen zajlik és uralkodik a Kárpát-medence magyarságának sorsa felett. Különösen az elmúlt ötven évben! Ez ellen az alattomos hadművelet elleni kiáltás minden szavam, mozdulatom! A munkásságom iránti bénító közöny s az érzékeny, szigorú értékelés hiánya – a legközvetlenebb közelségemben is – az egyre súlyosabb súlytalanság állapotában tart s feszült tehetetlenségbe kényszerít. Így nem felejthetkeztem el azokról, akik e gyá-

szos évtizedekben alkotó energiámat lefojtották és kitagadtak, sőt kitagadnának ma is, saját hazámban! Azokról a lavírozva uralgó, töretlenül “hivatalos” méltatlanokról, akik figyelmükre méltatlannak tartják törekvéseimet s mindazokét, akik perverz kegyeikbe nem férnek bele. S azokról, akik szégyentelenül gyáván és tunyán megfutamodnak a felmerülő kérdésektől, nyomorúságunk valódi okainak feltárásától s égboltunk tisztázása helyett a bárgyú “holylant” szalamandráiként hivalkodnak!

De az is igazság, hogy soha nem kapkodtam fonnyadt mannáik után!

A feladat tehát továbbra is feladat! Hisz különben is lezárhatatlan és kimeríthetetlen, mert az Élet valósága áll mögötte!

Ifjúság! “Materiam dedi, formam habetis, quaerite gloriam, si placet!” (Körösi Csoma Sándor)

Ennek a műveletnek már a múlt század (XX.) első negyedében létre kellett volna jönnie (s ez albumnak húsz évvel ezelőtt!) – így tudván tudom, hogy elkésettnek, “korszerűtlennek” állítható be munkásságom. Erről háttározottan másként vélekedem, mert: ezt a tartozást a magyar képzőművészetnek így vagy úgy valamikor törlesztenie kell, ha méltó akar lenni önmagához, másodszor – különös súllyal hívom fel a figyelmet a mű-

vek születésének dátumára! – mert igyekeztem az egyetemes időtlenség körébe emelni minden témát s távol tartani magam minden erőszakos, kérészéletű kísértéstől s kőkori agyrémtől!

S ki merészeli megszabni, mire van szüksége a léleknek s az élni akaró jövőnek?! Saját értékeink cserbenhagyásával ugyan mire építhetünk?

A reményteljes dolgok, “motivumok” lassú sarjadása ellenére, mindenfelé csak a tékozló álmatagság, a mocsaras vízszintes, ázalagok tenyészete, tobzódó acsarkodás, és sehol semmi függőleges!

Mint mételyes maradványai az elmúlt átkos félszázadnak: az önző és ostoba kivagyiság, gög, hiúság, materiális bődület, fullasztó hajszolódás, nevetéses idegen bálványok, a “más-ság” gyalázatos álságai, miközben a globalizmus pojáca uniformisába kényszerítik a szolgálalelkű tömegeket és semmi komolyság, távlat, alázat, csendes vállalás, természetes arányérzék, az értékek, a rend és szépség szent szimmetriái! És mélységesen szomjazó lelkek! A képmutató majálisok szennyében elmerülve!

Menekülés, rejtőzés a problémák elől (ami nem megy)! Vakok vezetnek világtalanokat! Egyetemesen!

Korunk efemer örületei, a szándékos káosz gerjesztésének következmé-

nyei – melyek éppúgy végzetesek, főleg a fehér civilizációra nézve, mint ahogy átvészélhetők: az emberi történet súlyos drámai pillanata... csupán... talán... lehet...

Mindez a magyarság létkérdését a legközelebről érinti!

De bízunk Génuszainkban!

Viszont rendkívül sajnálom, hogy személyes zártságomból is fakadóan, ez atomizált állapotban nem voltak a kulcskérdések teljességét, velejét érzékelő, kutató s felnyitni akaró küzdőtársaim, eleven, élő kapcsolatomban nagy vajákos hangzavar közepette sem, hogy közös akarattal, munkával felszabadító, éltető örömben (is) részesíthessük népünk elfárasztott, zsibbadt lelkét, mely nélkül nem virulhat az egyetemes emberiség Életfája sem!

Mégis vannak, akik végzik Dolgukat! Csaknem fényévnyi távol egymástól, de felettük az igazi Égbolt feszül! Időtlenül!

*

Kegyesebb csillagok alatt jobb lett volna a teljesítményem, derűsebb a kedélyem s kevesebb a panaszom! Éppen ezért a legkisebb téveteg s alkalmi segítséget és együttérzést is a legőszintebben köszönöm. Bocsánatot kérek azoktól, akik úgy érzik,

hogyan kihasználtam őket, azoktól, akikkel talán túlzottan kemény (s igaztalan) voltam, az eltűnő női szépségek bűvös áldozataiért s azoktól, akiknek nem tudtam viszonzni nagyságukat! Mindenek felett köszöneten Kündünek, aki a legtisztább örömet, a mértéket és tisztaságot, a serkentő reményt s az életláncolat mélyebb megértését hozta életembe, s Édesanyjának, mosolyáért, aki a Sors különös akaratából tartja az Égboltot felettünk. Ugyanígy kiváló tisztelettel és hálával mondom köszönetet a Püski Könyvkiadónak – jelesül, Püski Sándornak – aki ősi érzékenységével és legendás bátorságával vállalta ennek a negyven éves küzdelemnek és munkásságnak egy ünnepi kötetben való közreadását is, a Püski Galéria újabb darabjaként. Életem, törekvésem legkomolyabb kitüntetésének fogadom. Köszönöm!

*

Most mégsem dőlhetek hátra tábori székemben, mint a hadvezér a győztes csata után. De Tokaji Bort iszom, az istenek italát, emelve poharam tisztelettel mestereimre, küzdőtársaimra, szeretteimre bárhol létezzenek időben és térben, tudván tudva, hogy a küzdelem befejezetlen, örökké tartó s egy pillanatnyi lankadást sem engedélyez a bízva bizó léleknek.

Ez az, ami ki van szabva ránk! A tüneményes emberi élet!

S végül mélységesen hálás vagyok a Mindenség Urának, hogy elmém ép élet, szemem fényét, s inaim erejét hűséggel őrizte mindezidáig, s hogy emberi gyarlóságomban is sejtenem, látnom engedte az Ő Nagy Művelete remekelt csudáit!

Magházkő, 2001 tavaszán

Halmy Miklós festőművész 1931. február 8-án született Erdőbényén. Gimnáziumi tanulmányait Sárospatakon végezte. A Budapesti Műszaki Egyetem hajómérnöki szakán abszolutóriumot szerzett, majd kirakatrendező iskolát végzett. 1965-67 között Párizsban élt és tanult, külföldi tanulmányúton járt Londonban, Bernben, Krakkóban, Bulgáriában, Erdélyben és a Felvidéken. 1957 óta kiállító művész, eddig közel 80 egyéni és közös kiállításon vett részt. Munkásságát 1996-ban Munkácsy Mihály-díjjal ismerték el. Szintetizáló igényű életfilozófiája, művészi hitvallása festményeiben és írásaiban egyaránt nyomom követhető. A fent közölt szöveg a művész közeljövőben megjelenő albumának bevezetője. A bemutatott képek pedig gondolatvilágának jellemző és markáns megnyilvánulásai.